
Foaia Școlară

Revistă pedagogică-culturală

Organ oficial al Revizoratului și Comitetului școlar jud. Bihor

---

CUPRINSUL:

Profilul didactic și interpretarea lui	<i>N. Apostolescu.</i>
Importanța educației fizice în școală	<i>Aurelia Dumitrescu.</i>
După mici experiențe	<i>Pantea Toma.</i>
Expoziția de lucru manual a școalelor primare de stat din jud. Bihor	<i>Comitetul școlar jud.</i>
Religie și școală	<i>Pr. Cpl. T. Dr. Potcaș</i>
Calitățile educatorului	<i>Onchiș Lazăr.</i>
Partea oficială	

REDACȚIA ȘI AMINISTRAȚIA :
COMITETUL ȘCOLAR JUDEȚEAN
O R A D E A.

Foaia Școlară

Revistă pedagogică-culturală

Organ oficial al Revizoratului și Comitetului școlar juđ. Bihor

Profilul didactic și interpretarea lui

I.

Profilul didactic este linia ce rezultă din unirea punctelor obținute de un elev la diferitele obiecte de învățământ.

Într'un cadru dreptunghiular, se trag prin linii orizontale atâtea spații, câte obiecte de învățământ sunt; iar prin linii verticale, se despart zece spații, corespunzătoare notelor dela 1—10. La fiecare materie, se indică situația elevului printr'un punct pus în căsuța corespunzătoare notei respective. Se unesc apoi, printr'o linie mai mult sau mai puțin regulată aceste puncte și se obține astfel profilul didactic al elevului avut în vedere. Situațiile elevilor variind, vor varia în consecință și profilurile lor didactice. Se pot însă constata câteva tipuri stabile ale acestor profiluri, tipuri cari prezintă o importanță deosebită, prin faptul că ele fac să apară într'un mod foarte expresiv și concludent unele probleme cari condiționează îndeaproape succesul învățământului.

Iată descrise câteva din aceste profile și problemele ce rezultă din ele, pe cale de interpretare :

1. Un profil foarte neregulat format din linii făcute în multe zigzaguri, ne arată, fie o frecvență ne-

regulată a elevului, fie că el a schimbat în durata școlarității lui, mai multe școli, ceea ce produce în pregătirea elevului, o excesivă inegalitate între diferitele obiecte de învățământ.

Concluzia ce se impune, privește, îndeosebi, gresala de a se schimba școlile.

2. Un profil regulat care prezintă o situație înaintată a elevului la obiectele de studiu, și numai la rubrica dexterităților el se frânge în sens negativ, marcând o inferioritate a elevului la aceste materii.

Explicația stă, până la un punct în faptul că, în familie, fie din snobism, fie din slăbiciune, fie dintr-o concepție greșită, copiii nu sunt puși să-și facă singuri diferitele servicii elementare, ceea ce-i face neîndemânateci și lipsiți de inițiativă, împedecându-le astfel pregătirea pentru viață.

3. Un profil deosebit de cel precedent, prezentând o situație mediocră a elevului la obiectele de învățământ, dar o înaintare apreciabilă a curbei, la religie și purtare: ceea ce înseamnă că elevii (mai puțin dotați din punct de vedere intelectual, se prezintă foarte bine ca sentimente și caracter.

4. Un profil multiplu, marcând situația elevului pe diferite trimestre.

Acest profil, care arată linia dezvoltării elevului într-un an școlar, este interesant, mai ales în cazul elevilor cari vin din mediuri inferioare, evidențiind perioada de adaptare de care acești elevi au nevoie spre a se integra noilor condițiuni de lucru.

Dacă educatorii procedează cu tact, acești elevi, cari adesea ascund inteligențe deosebite, înving criza adaptării și ajung foarte adesea, fruntașii clasei.

Ne oprim aci cu enumerarea tipurilor de profiluri didactice, fecunde în probleme pedagogice.

Am voit numai să atragem atențiune D-ilor învățători, acum la încheierea anului școlar, asupra unei operațiuni științifice foarte interesante, pe cari ei o pot întreprinde cu ajutorul notelor anual obținute de elevi la diferitele obiecte de învățământ.

Profilurile didactice, atât de ușor de obținut, nu fac decât să evidențieze d-ilor învățători, în modul cel

mai simplu și adesea atractiv, o serie de factori reali și imediați cari condiționează învățământul și, în acelaș timp, obligația unei suficiente chibzuiri atunci când se apreciază cu note capacitatea elevilor la materiile de învățământ.

N. APOSTOLESCU

doctor în Filosofie, profesor
tost învățător.

Importanța educației fizice în școală

Privită în genere și făcând abstracție de tot ceea ce ar putea aduce nemulțumire, viața e un farmec. Îăr murile ei acoperite, cu verdeată ne zâmbesc; aerul parfumat, păsările ciripitoare din tufisuri, soarele ce răsare de după sălcii, promit o zi frumoasă. Luntrea noastră alunecă încrezându-ne în viitor, ceea ce ne dă, nețăr murita plăcere de a trăi.

Dar de departe, pe fluviu, sunt alții ce strigă sfărâmând armonia undelor de apă, ce leagănă răchitele și trunzișul ce freacăță.

„Nu vă lăsați copleșiți”. Este o nălucire, o nebunie: toate se vor risipi. E o credință ce împarte viața în tinuturi: speranță, bucurie și regret; dar și un curent ce târăște viciina într'unul din aceste tinuturi. În zadar se vor torța unii să scape din vâltoare, pentru aceasta trebuiau de mult antrenați. Cine i-ar putea antrena mai bine, decât migăloasa „educație”. Dar care educație? Cea integrală.

Pentru că acest ideal al educației integrale, nu are numai o justificare filosofică; el se bazează pe constatări de fapt. Omul de azi, nu mai este anticul a cărei viață se scurgea liniștită în cântec, jocuri și exerciții războinice, lăsând toate grijile în stama sclavilor, pe care îi socotea ca făcând parte din inventarul lui de lucruri și unelte; nu mai este nici religiosul fanatic medieval, care credea că se poate hrăni doar cu cuvântul lui Dumnezeu; azi viața e mai sbuciumată, con-

dițiile de trai mai grele, lupta mai aprigă, încordarea fizică mai intensă. Școala care are menirea de a pregăti pe copii pentru viață, are deci datoria de a se îngriji și de educația fizică a acestora, procedând intenționat, metodic și rațional, căci nu este destul să repetăm nemuritoarea maximă a lui Juvenal: „Minte sănătoasă, în corp sănătos”, sau a filosofului american Emerson: „Omul trebuie să fie un bun animal”, pentru ca generațiile care se ridică să crească drepte și voioase, ci trebuie să se lucreze în această direcție. În primul rând școala trebuie să calce pe aceste directive, care trebuie să urmărească atât dezvoltarea psihică, cât și dezvoltarea fizică a elevilor și mai ales școala primară să nu se sustragă dela această datorie, căci ei i se încredințează copiii în epoca creșterii, deci timpul când multe pricini pot să împiedece sau să abată corpul, dela dezvoltarea lui naturală. Căci dacă un popor se distinge între celelalte prin însușirile lui sufletești, rezistă și se perpetuează, prin sănătatea și vigoarea fiilor lui.

Dacă facem o incursiune în Istoria Pedagogiei, vom vedea câtă importanță dădeau popoarele vechi educației fizice și vom mai vedea, că cele care au neglijat-o și au pierdut puterea de vitalitate și autonomia politică.

Astfel Grecii vechi aveau ca ideal un corp forte, spre a fi buni apărători ai țării, dând preponderanță dezvoltării armonice a corpului, care făcea frumusețea și eleganța mișcărilor. Pentru aceasta ei selecționau copiii la naștere. Și se făcea o baie de vin tare și cu care rezistau, erau lăsați să trăiască, iar cei care nu puteau suporta, formau prada vulturilor de pe muntele Target. Apoi erau obligați să facă gimnastică toți: bătrâni, tineri, copii. Se adunau în locuri mari și frumoase anume făcute, unde aplicau cele cinci exerciții de gimnastică grecească: alergările, săritorii, aruncarea cu discul, țintirea cu lanca și lupta la brăț. Apoi jocurile olimpice care se făceau cu mult fast și se țineau din 4 în 4 ani. Acolo veneau toți, își luau mâncare la ei și stăteau atâtea zile, cât țineau serbările cu jocurile și gimnastica grecească. Învingătorul, era purtat în triumf și stimat de toată lumea. Am văzut mijloacele de educație fizică la Greci. Cu timpul, văzându-se marele rol ce-l are educația fizică, s'a căutat să se stabilească sisteme și metode noi, pentru a-i da mai mare dezvoltare și cu rezultate satisfăcătoare. Astăzi mijloacele care se întrebuințează pentru dezvoltarea armonică a corpului sunt: brana,

care trebuie să fie bună, dată în cantitate potrivită și variată. Îmbrăcămintea potrivită după anotimp. Locuința, trebuie să fie spațioasă, luminoasă, curată și aerisită.

Aerul și lumina solară sunt agenții vitali, pe cari cu cât îi vom administra mai din belșug, cu atât viața se va resimiți în mai bine. În școală ca și acasă, trebuie să ținem seama și să nu îngrădăm copiii prea mult lăsându-i fără aer primnit. Unui om îi trebuiesc 20 m³ de aer pe zi, iar unui copil, cel puțin 10 m³.

Ne plângem că generațiile care se ridică sunt slabe, plâpânde, anemice, lipsite de energie și inițiativă, că mare parte din copii prezintă diformități sau asimetrii fizice. E o constatare pe care o facem la fiecare pas și pe care o auzim formulându-se de toate părțile și în fiecare zi. Nu închide oare în ea, această dureroasă constatare, o învinute adusă școlii de azi? Căci școala este pentru copil, un mediu artificial un mediu pe care îl creiem noi și care oricât ar fi de prielnic pentru dezvoltarea intelectuală și înnobilarea morală a acestuia, pentru dezvoltarea fizică a lui însă, oferă câteva primejdii. Să nu ne gândim decât la imobilitatea la care e condamnat copilul 4-5 ore în șir, în bănci care îi diformează înșurubă, într-o atmosferă încărcată care îi alterează sănătatea, cum e silif în tot acest timp la o atenție încordată și continuă, care obosește și chinuște, împiedecând jocul liber al facultăților și ne vom convinge, de ce copiii sunt atât de lacomi de aer și lumină. Câtă bucurie simt ei când scapă afară. Toate acestea dovedesc, imperioasa trebuință de aer și lumină și ne arată unde să ne petrecem cel mai mult timp cu lecțiile noastre. Afară în aer liber. A crește și a instrui copilul fără a-l oboși creierul, a-l învăța disciplina și arta de a respira corect, a mări, a conserva sănătatea și vitalitatea tinerelor vlăstare, a nu le stoarce forța nervoasă prin ocupațiuni inutile, sau rău coordonate, a le infiltra în spiritul lor optimismul permanent care dă buna dispoziție și plăcerea de a trăi, încrederea în sine, atât ce ar trebui să fie în programul școlarilor noștri. După mtoe jocul și exercițiile de gimnastică, au o valoare covârșitoare în educație. De aceea primul meu capitol e jocul.

I. Natura a sădit în copil tendința spre joc care ajută la pregătirea pentru viața de mai târziu. În joc, copilul pune în funcție pe lângă suflet mai ales corpul său. Prin această

mişcare sângelui circulă tot mai activ hrănind diferitele părți ale corpului. Jocurile gimnastice combinate cu cântece ori de câte ori se poate, sunt foarte nimerite pentru copii, mai ales pentru cei mici, căci pe lângă mișcările de multe feluri ce le cuprind, ele se potrivesc foarte mult cu firea sburdalnică a copiilor. Jocurile în aer liber sunt mijloacele cele mai potrivite pentru a odihni mintea și a o pregăti pentru o nouă muncă. Ele sunt o creștere din nou a puterilor pierdute. Jocurile sunt și moralizatoare până la gradul de a inspira, mai cu seamă etății fragede sentimentul amorului propriu, al onoarei, al sociabilității și solidarității, calități atât de necesare copilului, om în viața de mai târziu. Ele influențează tot atât de bine asupra dezvoltării intelctului, în același timp cu dezvoltarea atenției, imaginației, judecării și raționamentului. Se pune întrebarea dacă din punct de vedere pedagogic, învățătorul trebuie să ia parte la joc sau nu. E drept că participarea lui la joc câteodată, produce animație foarte mare: atât numai că el trebuie să se mențină la înălțimea autorității lui și să nu piardă respectul ce elevii îi dauoresc. Intervenția învățătorului însă în timpul jocului, pentru bunul mers și executarea lui, pentru împărțirea și supravegherea jucătorilor și pentru împăcarea reclamațiilor, este necesară.

În această situație, el trebuie să fie un judecător imparțial, oprind apucăturile rele care ar putea să degenereze dintr-o prea mare libertate, și să supravegheze asupra bunei cuviințe și asupra bunelor moravuri. Cea mai fericită educație fizică este cea făcută prin jocuri, cari favorizează dezvoltarea tuturor facultăților psiho-fizice, după cum am văzut. Și trebuie remarcat faptul că jocurile executate de copii singuri, în mod liber, au mai multă valoare educativă, decât cele conduse de învățător. Așa dar să se lase copiilor, cât mai multe ocazii în care să-și trăiască singuri lumea lor, iar când li se conduce jocul, învățătorul să se transpună în starea lor sufletească arătând aceluși plăcere și bucurie ca și copiii.

II. Alt mijloc de educație fizică, aproape tot așa de bun ca și jocul, sunt exercițiile fizice sau gimnastica propriu zisă. Exercițiile fizice urmăresc dezvoltarea armonică a tuturor părților corpului și asigură regularitatea funcțiilor organice, respirația și circulația. Într-adevăr prin exercițiile fizice se activează mult respirația, deci se introduce mai mult oxigen în organism. Exercițiile activează circulația sanguină și limfatică

și determină astfel o stare de bună dispoziție. Ule contribuiesc mult la dezvoltarea sistemului osos, în special în perioada copilăriei. Fără mișcare ar fi imposibil să se asigure creșterea.

Întreaga atitudine a elevilor se perfecționează prin mișcări, deoarece se asigură o soliditate a coloanei vertebrale și a tuturor mușchilor care o susțin. Tot exercițiile asigură procesul de eliminare al toxinelor din organism, activând funcțiunile organelor de eliminare, piele, intestine, rinichi. Gimnastica e pentru corp, ceea ce e pentru inteligență studiul, adică cel mai puternic mijloc de educație fizică. Ea mărește forța corpului și-i dă frumusețe. Restabilește și întreține sănătatea, perfecționează simțul pipăitului, dezvoltă îndemânarea mușchilor și sprinteneala lor, face articulațiile mai tari și mai flexibile, înlesnește mersul și dă frumusețe și grație. Mărind puterile fizice ale copilului, gimnastica îi mărește curajul și energia voinei. Elevii devin ordonați, ascultători și răbdători. Gimnastica face să dispară moliciunea care e izvorul atâtor rele. Prin aceasta, gimnastica ajută la educația morală. Exercițiile de gimnastică calmează sistemul nervos și recreiază mintea. Mișcările perfecționează mersul și salturile și deprinde pe copil să fie îndemânat în orice lucrare. Copiilor le place foarte mult gimnastica, băieților mai mult decât fetelor.

Învățătorului nu-i lipsește decât să folosească interesul copiilor pentru gimnastică, învățându-i și punându-i la exerciții de cel mai mare folos educației lor fizice. Scopul gimnasticii în școala primară este:

Formal. Să cultive propria grijă de corp și sănătate, să formeze obiceiul trăirii igienice.

Material. Să dea corpului sănătate, sprinteneală, putere și frumusețe, să învețe pe copii exercițiile necesare acestui scop și câteva jocuri, cu care să-și petreacă timpul în chip inteligent.

După programă, materia este împărțită în 3 feluri de exerciții la toate clasele: libere, de ordine și jocuri despre care am mai vorbit.

Materia de gimnastică la cl. IV cuprinde în plus, salturi cu obstacole, exerciții cu bastoane. Exercițiile libere și de ordine să nu degenereze în mișcări de paradă, ci să țintească la folosul individual al copiilor. Să se creieze copiilor deprinderea de a face gimnastică și acasă, învățându-i gimnastică de cameră. Să facem pe copil să simtă respect pentru datoritiile

ce are față de corpul său, de a-l ține curat și sănătos. Se pare că școala primară actuală nu acordă dexterităților importanța cuvenită, fiindcă învățătorii nu apreciază cum se cuvine valoarea lor educativă și mulți dintre ei fac în orele rezervate gimnasticii lecții de aritmetică, istorie, gramatică, sau fac câteva exerciții la regezeală, după 4—5 ore de curs, când elevii sunt istoviți de efortul intelectual pe care l-am cerut dela ei și de imobilitatea în care i-am ținut. Gimnastica e bine să se facă în prima oră sau a doua.

Principiile didactice. Învățământul gimnasticii să fie intuitiv. Toate exercițiile să fie predate în așa fel, încât elevii să le vadă și să le înțeleagă pe deplin. Învățătorul va face mai întâi el mișcarea ce voește să o predca și o va explica pe înțeles. Apoi elevii cei mai îndemânațeci, încearcă după învățător și după ei învață și ceilalți. Învățământul gimnasticii să fie natural, adică să ținem seama de individualitatea fizică a școlarii. Să nu se stăruiască prea mult la uniformitatea mișcării pentru estetică, căci lucrul principal este aici, folosul tras de fiecare după urma mișcării, nu frumusețea ansamblului. Copilul să facă cât poate și numai ce-i folosește. Să fie rațional. Se cere ca învățătorul să nu facă mișcări greșite, care în loc să desvolte, ar putea să compromită sănătatea elevilor. Să nu trecem brusc dela un exercițiu ușor la unul greu, dela repaus, la o mare activitate. Să se arate copiilor, folosul exercițiilor ce-l fac. Forma de învățământ să fie cea arătătoare și cea interogativă. Se va ține seama ca toate exercițiile ce se fac, să se execute deopotrivă, la dreapta, la stânga, înainte și înapoi.

Exercițiile vor fi executate pe cât posibil în aer liber și alegerea lor să varieze în raport cu anotimpul și temperatura. În timpul iernii când exercițiile nu se pot face afară, ar fi de preferat să aibă fiecare școală câte o sală în condițiuni igienice unde să se facă gimnastică. Până se va realiza aceasta, se va face în clasa bine aerisită și cu ferestrele deschise.

Atitudinea învățătorului. Învățătorul să arate entuziasm pentru gimnastică și pentru tratul igienic, să facă evident folosul gimnasticii, să organizeze și în școală și în afară de școală concursuri gimnastice. Să ia parte activă la gimnastică și s'o facă în legătură cu celelalte obiecte de învățământ, a căror predare mai ales la cl. I, să îmbrace pe cât posibil forma jocului, pentru a fi cât mai plăcută și mai atractivă.

Avem 3 sisteme de gimnastică: sistemul suedez, german și englez. Suedezii s'au pătruns cei dintâi de adevărul că prima condiție de succes în viață e să fi „bun animal”, și au făcut din educația fizică, preocuparea lor de căpetenie. De aceea în școala nordului, gimnastica e obiectul cel mai însemnat. Suedia are academii de gimnastică și o mare parte din profesorii de gimnastică, sunt medici. În grădinile publice din Suedia sunt instalații pentru gimnastică. Sistemul suedez constă în gimnastică ușoară, de brațe, cu și fără bastoane. Aceste exerciții de gimnastică suedeză, se impun în timpul iernii, ca și în timpul verii și au calitatea de exerciții sistematice și fără greutate, toți mușchii corpului asigurându-se dezvoltarea armonioasă.

Sistemul german prevede exerciții la aparate, fus, paralele, greutăți. Sistemul acesta prezintă dezavantajii: Nu toți copiii pot executa mișcări la aparate, căpătând astfel neîncredere în forțele lor fizice. Acest sistem, trebuie cu desăvârșire evitat, mai ales în școala primară.

Sistemul englez este însă superior. El constă în sporturi, patinaj, călărie, înot, plimbări lungi, ciclism, dans, tennis și foot-ball.

Din acest sistem extragem pentru copiii din școala primară, excursiile și jocul cu mingea. Superioritatea sistemului englez, constă în faptul că exercițiile se fac în aer liber și că dezvoltă toate părțile corpului. Pe de altă parte, sunt mișcări foarte plăcute și stimulente ale vieții în genere. Tot gimnastică e și munca. În școală munca se face ca lucru manual și ca muncă agricolă. Și acestea produc plăceri și dezvoltarea armonică a corpului și mai produc pe deasupra, satisfacția producției reale și utilizare de lucruri.

Rezultatul educației fizice la fete, este același ca și la băieți, însă pentru fete sunt alte mijloace sau exerciții, mai ușoare potrivit cu constituția fizică mai delicată decât a băieților și prin care se urmărește sănătatea și frumusețea corpului. Pentru aceasta s'a stabilit ca jocurile, sporturile ușoare și gimnastica suedeză să fie singurele mijloace de educație fizică la fete. Acestea sunt exercițiile care răspund suficient igieniei, activând marile funcțiuni vitale și mai ales respirațiunea.

În rezumat, importanța gimnasticii se poate considera din mai multe puncte de vedere. Diefetiv: pentrucă asigură

și dezvoltă sănătatea; athletic: pentru că dezvoltă și întărește corpul; estetic: pentru că asigură agilitatea și frumusețea corpului omenesc, înlesnind dezvoltarea armonică; utilitar: pentru că dă posibilitatea muncii productive, și social-moral: pentru că mai cu seamă prin jocuri, dezvoltă sentimente alte. iste, între cari simpatia și simțul social, punând temelia educației moralo-sociale.

Natural că pentru a ajunge la rezultate bune învățătorul trebuie să fie artist. Și dacă nu toți pot fi artiști apoi fără îndoială că prin muncă și mai cu seamă prin inspirația isvorăită din iubirea față de copii, pot fi cel puțin filo-artiști, adică iubitori de artă. Altfel înseamnă să se împiedece tendințele instinctive ale copilului spre activitatea spontană, ceea ce ar fi o greșeală de neiertat pentru educator, greșeală ce ar face dovada unei lipse totale de a cunoaște sufletul copilului și a unei incapacități tot așa de mare de a iubi copilul. Și nu trebuie să se uite că iubirea de copil este cel mai minunat dar al învățătorului, care creează talentul pedagogic și asigură succesul educației și instrucției, căci după cum a spus marele Pestalozzi: „Iubirea are o putere Dumnezeiască, când este adevărată și nu se teme de a duce crucea”.

Astăzi când scumpa noastră Românie este încunjurată de vecini care veșnic îi vor poitea, astăzi, când, ca și acuro 1500 de ani, popoare, fiice ale popoarelor barbare din trecut, caută veșnic să pună mâna pe bogățiile și moșia patriei noastre, unde altundeva să-și găsească sprijinul și apărarea, decât în voinicia și vitejia fiilor ei? Nouă ne sunt incredințate tinerele vârstare cu surplus de energie, capabile de orice jertfă. Suntem datori ca prin toate mijloacele să căutăm a da țării, fii și apărători viguroși, care s'o facă să reziste prin propriile ei puteri, așa cum odinioară, câteva sute de strămoși din străvechea Romă, prin voinicia și voiniciunea lor, cuprinseseră lumea întreagă

AURELIA DUMITRESCU

învățătoare în Săturani.

După mici experiențe

(Acuitatea simțului vizual și auditiv).

Toate animalele, fie cât de mici, sunt dotate de natură cu diferite arme de apărare și de luptă contra atacurilor ce vin din mediul înconjurător. Omul, ființa cea mai perfectă, ultimul pe scara arborelui genealogic, are în plus dat de natură încă o armă, mult superioară celorlalte viețuitoare — inteligența. Numai datorită acestei facultăți a putut să se ridice deasupra vieții sale biologice și să stăpânească mediul înconjurător. Destăinuind mereu din tainele naturii, își îmbunătățește viața creindu-și un număr tot mai mare de trebuinți, satisfacerea cărora cere o activitate intensă nu numai fizică ci și intelectuală. Progresul a mărit considerabil numărul condițiilor de viață, așa că viața devine tot mai grea, de unde nevoia unei pregătiri cât mai serioase. Nu vom căuta să sufocăm memoria copilului cu tot felul de cunoștinți absolute necesare cari să permită educația generală a intelectului. Instrucția să fie o trecere dela intuiții sensibile, la noțiuni, dela concret la abstract. Precizia noțiunilor nu este numai în raport de calitatea și cantitatea materialului intuit ci și de *acuitatea și abilitatea simțurilor*. Ca o consecință a acestui adevăr, fiecare educator este îndatorat să-și cunoască copiii în primul rând din punct de vedere intelectual. Dacă nu vom cunoaște mecanismul fiziologic al copilului, toate încercările noastre de a-i forma caracterul, vor fi zadarnice. Descoperirea infirmităților fiziologice nu e tocmai ușoară, mai ales în situația în care se găsește școala noastră căreia-i lipsesc și cele mai elementare instrumente de experiență. Singurul mijloc de a ne cunoaște copiii este contactul zilnic cu ei.

Pentru cunoașterea individualității copilului, avem la îndemână mai multe metode, dar pentru determinarea acuității și abilității simțurilor cred cea mai ef-

cace, metoda experimentală. După o mulțime de cercetări amănunțite, ceice s'au ocupat cu studiul copilului, au ajuns la concluzia că majoritatea copiilor au memorie vizuală și auditivă. Deoarece aproape tot învățământul este auditiv și vizual, școala trebuie să țină seama de dezvoltarea acestor simțuri. Copiii cari au văzul și auzul în stare bolnăvicioasă, nu numai că nu pot profita de cele ce se predau zilnic în clasă, dar se demoralizează, lenevind. Anomaliile ce se ivesc în funcțiunile acestor simțuri, se observă încă în prima perioadă a copilăriei. Descoperirea și remedierea defectelor acestor simțuri, în primii ani de școală, este una dintre cele mai rodnice activități a învățătorului. Cercetarea tuturor școlarilor la începutul anului, verifică dacă sensibilitatea unora a scăzut sau dacă defectele altora s'au vindecat.

Experiența care ne scutește de instrumente, ale cărei rezultate sunt destul de îmbucurătoare în descoperirea defectelor vizuale ale copiilor, este scara optometrică alui Binet.

Se așează 7 litere de tipar din alfabet înalte de 7 mm. fără niciun sens spre exemplu: „tzvlmgx“ la o distanță de 5 m. și la o înălțime egală cu ochiul copilului. Copiii sunt puși să scrie literile pe cari le văd și dacă din 7 au scris bine 3, sunt considerați cu vâz normal. Această experiență se face cu știutorii de carte iar începătorii, pentru că nu cunosc literile sunt examinați prin semne cunoscute de ei ca : minge, cruce, linie orizontală, pătrat, linie culcată la stânga, linie culcată la dreapta, linie dreaptă (în picioare). Grosimea semnelor va fi ca și a literilor de 3 mm. înalte însă de 21 mm. și la o depărtare de 7 m. aceste relații pentru că văzul copiilor de 7 ani nu poate fi la fel de dezvoltat, ca a celor de 10 sau 12 ani. Și aceștia cari disting 3 semne din 7, sunt declarați ca normali. Vom proceda apoi la aranjarea lor în bănci ținând socoteală de agerimea lor vizuală ; pe cei slabi în băncile din față, pentru a putea vedea ce se scrie și ce se desemnează. Tabla n'o vom așeza într'un colț întunecos și prea înclinată, ci așa fel ca privirea copiilor să cadă cât mai perpendicular pe ea. Hărțile și tablourile

le vom așeza în plină lumină. La construirea localurilor de învățământ vom avea grijă să se construiască ferestre mari și nu prea ridicate, iar lumina să vină dela stânga copilului. Știm că școala dă un număr mai mic sau mai mare de miopi. Noi să căutăm a înlătura aceasta prin scrisul caligrafic pe tablă, deprinzând pe copii să scrie mare și ci și să deseneze la fel. Nu vom admite poziții defectuoase la scris, sau la cețit. Vom căuta, când vom procura manualele școlare, să aibă scris mare și hârtie cât mai bună. Defectele prea mari ce nu le putem remedia noi, le vom arăta doctorului, căci părinții copiilor prea puțin se interesează de starea copiilor lor, mai ales la sate.

Examinarea auzului este cu mult mai grea, deoarece n'avem metode atât de exacte cari să ne dea rezultate atât de precise. Chiar copiii normali, nu pot face distincțiuni sigure între tic-tacul ciornicului și diapazon. O altă metodă cari nu reclamă instrumente — pe cari nu le au nici școlarele secundare — dar care dă rezultate îmbucurătoare este următoarea: Se iau mai multe obiecte cunoscute, de coeziune moleculară diferită (ac, chibrit, petricică, cuiu, o gumă, un leu, un dop de plută, etc.) și se lasă să cadă dela o înălțime oarecare, aceeași pentru toți, pentru toate obiectele și la aceeași depărtare de elevi, așa fel să nu fie văzute obiectele ce cad. Elevii depărtați unul de altul scriu în fiecare rând ce obiect a căzut. Se lasă și câte un „nimic” pentru a putea determina sugestiile. Din 15 obiecte dacă au fost distinse 9, copilul e declarat normal. Cunoscând elevii cu auzul mai slab, îi vom așeza mai apropiați pentruca învățătorul să stea în apropierea lor când explică, silindu-se să articuleze fiecare vorbă cât mai bine.

Pentru facerea acestor mici experiențe, cari dau rezultate concrete atât de folositoare, nu se cere decât interes și bunăvoință din partea învățătorului. Nu mă îndoiesc să fie medic igienist, care să nu ajute pe învățător, în munca sa pentru înlăturarea defectelor simțului vizual și auditiv.

PANTEA TOMA

Inv. fără post.

Expoziția de lucru manual a școalelor primare de stat din jud. Bihor

Comitetul Școlar Județean a aranjat o expoziție a obiectelor lucrate în școlile primare de Stat de elevii și elevele școalelor. Expoziția a fost aranjată în sălile de învățământ a școlii primare de Stat No. IV din strada Delavrancea. Ea a fost deschisă din ziua de 16 Iunie a. c. până la 22 Iunie a. c. La această expoziție au participat mai multe școli primare din orașul Oradea și județ.

Comisia pentru aprecierea obiectelor lucrate a fost compusă din: D-l Dr. Ioan Picu Băncilă Prefectul județului Bihor, D-na Elena Ștefănescu directoara Școlii Profesionale de fete din loc, D-l Nic. Bodor delegatul Școlii de Arte și Meserii, Ioan Mangru președintele Comitetului Școlar Județean și Andrei Sorescu revizor școlar, secretarul Comitetului Școlar Județean.

Comisiunea pentru stabilirea premiilor, pentru o justă apreciere a obiectelor a cerut și avizul din punct de vedere al programei analitice al D-lui Șef Inspector Gheorghe Bofa.

După cercetarea amănunțită a obiectelor lucrate, Comisiunea a declarat ca premiate cu premiul I cu „Diploma de Aur” școalele primare de Stat No. I, II și IV din Oradea.

Cu premiul II un aparat de radio, a fost premiată școala primară de Stat din comuna Gepiu. Cu premiul III a fost premiată cu un aparat de radio școala primară de Stat din Ineu. Cu premiul IV a fost premiată cu un aparat de radio, școala primară de Stat din comuna Cauaceu. Cu premiul V a fost premiată cu un aparat de radio școala primară de Stat din Tileagd.

Cu premiul VI a fost premiată cu un aparat de radio școala primară de Stat din Oșorheiu. Premiul VII cu o diplomă a fost premiată școala primară de Stat din Tinca. Premiul VIII o diplomă a fost dată școlii primare de Stat din comuna Bratca. Premiul IX o diplomă a fost dată școlii primare de Stat din comuna Chistag. Iar premiul X o diplomă a fost dată școlii primare de Stat din Marghita.

Lucrul manual la școala primară de Stat No. I a fost condus de D-na Laura Marinescu.

Lucrul manual la școala primară de Stat No. II a fost condus de: D-na Ecaterina Mitescu, D-șoara Maria Pop și D-l Lobonțiu Gheza.

Lucrul manual la școala primară No. IV a fost condus de D-na Ecaterina Dan.

Lucrul manual la școala primară de Stat din Geșiu a fost condus de D-na Riza Pastica inv. Lucrul manual la școala primară de Stat din comuna Ineu a fost condus de D-nii Ioan Nițiu și Mihai Bulzan învățători.

Lucrul manual la școala primară de Stat din comuna Cauaceu a fost condus de D-na Aurelia Luca învățătoare. Lucrul manual la școala primară de Stat din Tileagd a fost condus de D-șoara maestră Polixenia Grigorova. Lucrul manual la școala primară de Stat din Oșorheiu a fost condus de D-nii maestri Gheorghe Iofa și Teodor Benea. Lucrul manual la școala primară de Stat din Tinca a fost condus de D-șoarele maestre Liva Bala și Marioara Costin.

Lucrul manual la școala primară de Stat din Bratca a fost condus de D-l maestru Nicolae Benea. Lucrul manual la școala primară de Stat din comuna Chistag a fost condus de D-l învățător Augustin Fecete, iar lucrul manual din Marghita a fost condus de D-l maestru Ioan Tiglea.

COMITETUL ȘCOLAR JUDEȚEAN

Religie și școală

I. Lupta decisivă.

Dominantele curente spirituale sunt ca torentul-golf: determină clima psihică a țărilor și secolelor. În contrast cu evul mediu invincibila idee fixă a epocii moderne este, că Biserica și religia trebuie să se exileze din publicitate. Religia e chestie privată, precum e alimentația zilnică. Biserica veche e apă în muzeu, nu în vârtejul forfotitor al vieții moderne. În locul opiniilor arhaice trebuie să se deschiză teren energiei destinate a ideilor tinere. Lumea nouă voim să-o edificăm nu *lângă* cea veche, ci *deasupra* ruinelor celei vechi.

Această direcție nouă străbate sălbatic înainte. Undele-i valnice le vedem deja aproape în fiecare unghi al vieții publice. Biserica și religia o poftesc afară de pe scena publicității — când complezant, când arbitrat, iar golul iscat grăbesc să-l umple cu instituții noi. Precum în războiul mondial constrângerea ne-a înduplecat, ca la articolele cu trecere să căutăm supliment, exact așa caută acum fericitorii moderni ai poporului surogat în locul religiei. Astfel ajunsese în locul Tainei a șasea căsătorie civilă. Astfel în locul carității bisericesti proletariatul public, care va fi având ce-i drept bani mai mulți și contabilitate mai punctuală, dar cu atât mai puțină inimă și iubire. Așa surogat vrea să fie mai nou școala cea laică de edificat în locul școlii creștine, cu care vor să secularizeze speranța societății viitoare: sufletul copilului.

Această ultimă tendință provoacă în prezent cea mai cumplită luptă spirituală. *Al cui e tineretul, al aceleia este viitorul!* — cu această cunoștință tirană se ciocnesc aci două intuiții universale. Episcopul Paul-

haber din Speyer zice că lupta continuată pentru școală este ca bătălia lui Constantin cel Mare la Pons Milvius: deoparte se grupează legiunile păgânului Naxențiu în umbra vulturului roman, a ideii de stat interconfesională, de cealaltă parte ostașii lui Constantin cel Mare se înșiră asemenea în jurul vulturului roman, pe care însă aci îl face strălucitor cu razele Crucea triumfătoare aprinsă în nouri, simbolul ideii de religie. Lupta continuată pentru școală este similară cu campania lui Constantin cel Mare încă în aceea, că în ea se centralizează fanatismul celui mai crâncen război al istoriei universale: războiul civilo-religios.

În România cele două tabere ostile imediat înainte de izbucnirea războiului mondial s'au pregătit de atac. Francmasoneria, liberalismul și socialdemocrația aliată cu ele au determinat demult deja, ca Bisericii să dea pașaportul din școală. Le-a răpit pe ele rezultatul obținut în alte țări. În America lucrul a mers lesne. Noua-Lume n'a trecut prin fazele dezvoltării medievale. Acolo planta nouă au sădit-o în sol nou și n'a trebuit să se smulgă cea veche. În Franța radicalismul îmbătat de revoluție, de azi pe mâine, fără nici-o tranziție a plămădit școala cea laică. Este adevărat însă, că a și primit momentan ecoul cumplit la procederea asta în vocea de lamentație a părinților, judecătorilor și sociologilor înspăimântați de corupția tineretului.

În România însă ideia nouă numai în tact lin și-a croit drum. Până acum valurile curenților occidentale s'au frânt pe deșteptăciunea poporului român. Doar zace pe catafalc înaintea lui morala laică, falimentul penibil al exemplului francez. Dar în timpurile turburoase actuale trebuie să fim precauți, ca să nu învieze. Căci anumiți indivizi suspecti prea tare încearcă să trezească la rezon morala laică. Socialdemocrația declarând religia de chestie pur privată, susține dela ea orice drept de existență în publicitate, deci și între pereții școlii. Buchingerii și Weltnerii propagă aceeaș, ce Liebknecht a spus în adunarea de partid la Halle: „Religia mai lesne o vom putea distruge

așa, dacă o vom lăsa frumoasă! să rămâie religie, dar vom anexa știință către ea, Pentru aceea școala trebuie s'o mobilizăm în contra Bisericii, iar pe învățător în contra preotului și o să vedefi cum prin educație corectă religia va dispărea depe fața pământului".

Mai nou o parte remarcabilă a învățătorimei române s'a organizat pe bază liberală cu program radical, al cărui punct esențial este anume eliminarea religiei din școală. Acest punct în prezent stă deja pe pragul realizării.

Dar când o știm asta și o regretăm cu suflet creștinesc-patriotic, cu atât mai mare respect ne închinăm înaintea unei cete curajoase, adică înaintea acelor învățători creștini și învățătoare creștine, cari cu toată ironia, impilarca, persecuția, vexația și cu tot riscul material se concentrează în asociații creștine: cari prinzând mână cu preoțimea, continuă lupta constantiniană pentru școala creștină.

Acestor eroi și eroine recomandăm cu onoare și cu iubire câteva articole, ce vor fi publicate în merit aci. Îi rugăm: să nu tremure. În lupta constantiniană adevărul este de partea Crucii. Școală și religie își aparțin viceversa. Nu-i permis nicidecum să se zvârle crucifixul afară din școală, din sala de învățământ. Asta o pretinde lumea psihică a elevului, asta e menirea superbă a învățătorului, idealismul indispensabil al școlii.

Pr. Cpt. T. Dr. POTCAȘ.

Calitățile educatorului

Concepția futuror popoarelor civilizate este de acord, că pentru realizarea progresului, se simte nevoie de o cât mai intensă aplicare a dictonului: „Încercare la locul său”. Această plasare nu este însă posibilă, decât prin cunoașterea cât mai perfectă a aptitudinilor înăscute a le fiecărui individ.

Dacă fiecare meserie și funcție reclamă din partea celui care o exercită o seamă de calități și însușiri psihice și fizice, cu atât mai vârtos se cer acestea educatorului, făuritori de suflete.

S'a pus întrebarea dacă educatorul adevărat trebuie să fie neapărat născut? S'au adus arsenalul întregi de argumentații pro și contra. După cum spunea odată Rebreanu că scriitorul trebuie să aibă într'insul o scântee divină, tot astfel și educatorului i se cer anumite daruri înăscute; dar nu-i mai puțin adevărat că aceste daruri, și-le poate însuși într'o oarecare măsură oricare educator. Singura condiție este să voiască. Oricât s'ar părea de retorică această afirmare, dar e adevărat că voința nu cunoaște piedecă. „Imposibilul există numai în dicționarul prostului”, spunea Napoleon.

După natura lor, calitățile educatorului se împart în 2 categorii: psihice și fizice; primele divizându-se la rândul lor în alte 3: morale, intelectuale și sentimentale.

Calitățile psihice.

Sufletul fiind un tot unitar, în el nu există o categorizare distinctă a diferitelor calități și însușiri. De aceea nu vom mai face această clasificare artificială ci din complexul calităților caracteristice și necesare educatorului, vom înșira pe cele mai însemnate.

1. *Iubirea de muncă și carieră* este cea dintâi condiție ce se cere educatorului. Aceste 2 noțiuni a căror sferă este în cazul de față coincidentă, este o condiție sine qua non nu numai pentru educator, dar pentru orice bun profesionist. Acel ce n'are în el dragoste de muncă și profesiune și nici nu vrea să și-o însușiască, este pentru carieră și societate ceea ce este vâscul pentru stejar. Atâta timp cât în societate vor exista: medici fără praxă, avocați cari n'au pledat nici un proces, ingineri fără ingeniozitate, proofi fără credință, învățători fără tact pedagogic și tot felul de profesioniști fără vocație, de bună seamă că societatea nu va putea progresa.

Învățătorul trebuie să simtă în el puternicul impuls de a fi sau de a deveni ceea ce trebuie să fie. Celebrele cuvinte rostite în anul 1798 de Pestalozzi, trebuie să-i fie intrate nu numai în urechi, dar și în cea din urmă fibră și moleculă a corpului.

2. *Iubirea de copii* este cea mai însemnată calitate a educatorului căci numai iubindu-i, se va sacrifica cu drag pentru ridicarea lor. Dar pentru ca să-i iubiască, trebuie să-i cunoască căci nu poți iubi cu adevărat decât ceea ce cunoști. Aici vine importanța cunoașterii individualității fiecărui copil. Numai iubindu-ne copiii, vom obține iubirea lor căci nu poți iubi decât pe cel ce te iubește. Din momentul în care învățătorul e stăpân pe cheia inimii copiilor, va obține ascultarea și atenția lor de bună voie adevărându-se astfel proverbul latin: „Ubi amatur, non laboratur”.

„Învățăm totul de bună voie dela cei pe care-i iubim” spune Erasmi. Și mai departe: „Nici chiar părinții nu pot crește bine copiii dacă se fac numai temuși de dânsii. Primul lucru este să te faci iubit de copil: încetul cu încetul naște în sufletul său nu groaza, ci un respect cinstit, care face mai mult decât frica”. (Erasmi).

„Copiii mei, spune Pestalozzi, trebuiau să-mi citească pe față și să bânuiască din vorba mea, de dimineața până seara, în orice clipă, că inima mea e cu dânsii, că fericirea lor e fericirea mea, că bucuria lor e bucuria mea”.

Numai prin asemenca procedeu, a ajuns „acel om urât, ciupit de vărsat și cu spatele îndoit“, „Salvator al săracilor din Neuhoř, fațal orfanilor la Stans și educatorul umanității la Yverdon“.

3. Pentru ca munca educatorului să fie rodnică și fructuoasă, pe lângă iubirea copiilor, el mai are nevoie și de respectul lor. Pentru aceasta trebuie să poată avea acel *ascendent psihic* sau *superioritate sufletească*, care-i dă autoritatea morală. Sufletul este ca un fluid care atunci când e diferență de nivel, curge către punctul cel mai de jos. Pentru a-și putea influența copiii, învățătorul trebuie să aibă sufletul la un nivel mai ridicat. Numai acolo unde există această superioritate sufletească, va exista în sufletul copiilor disciplina din convingere, fără care școala este — după cum spunea Comenius — „ca o moară fără apă“.

4. Alta condiție a autorității morale a învățătorului este *prestigiul moral de știință* fără care întreaga autoritate este compromisă. Învățătorul care sovăce în fața copiilor și mai ales dacă a și greșit de câteva ori, a pierdut orice credit din partea lor. De aceea Salzmann ne dă următoarele sfaturi: 1. Silește-te să capeti cunoștințe clare despre produsele naturii; 2. Învață să cunoști produsele ocupațiunii umane și 3. Învață cum să-ți întrebuițezi mâinile.

5. Ca o întregire a autorității morale este și *prestigiul social de funcții sau prestații*. Acest prestigiu lasă astăzi mult de dorit. Cauzele scăderii lui sunt multe și variate, dar nu e locul să le discutăm aci. Datoria noastră a tuturor este să-l ridicăm la locul în care se cade să fie.

6. O calitate recomandată de toți înțelepții și filozofii și despre care s'au scris volume întregi, este *stăpânirea de sine*. Acel ce nu se poate stăpâni pe sine, nu poate cere la rândul său altora să se stăpânească. Nu e nimic mai caraghios decât să vezi un învățător infuriindu-se în fața fapturilor nevinovate. Aceasta nu poate să-i aducă niciodată decât căderea prestigiului. De aceea învățătorul trebuie să-și supravegheze întotdeauna toate gesturile și acțiunile. Stăpânirea de sine înseamnă cumpătare și moderație în tot ce facem.

„Ce-i mult, nu-i bun” spune proverbul român: iar înțeleptul grec Kilon, recomandă discipolilor săi dictonul: „Miden ağan”, adică, nimic prea mult.

7. *Învățătorul trebuie să fie calm, senin, liniștit.* Expresia figurii sale să nu trădeze nici cea mai mică urmă de neliniște. Numai prin liniștea trupului se obține pacea internă a sufletului și claritatea judecării. Despre Goethe se spune că pășia întotdeauna atât de liniștit, de parc-ar fi mers la plimbare. „Deaceea miștea lui era de limpeziciunea genunii, cuprinzând cer și pământ, munte și văi, fără sforțare, fără greutate. Fu un om fericit, senin și blând, ca o zi albastră fără pic de nor”. (Simionescu în Oameni aleși). Chiar dacă ai avea năcazurile lumii, în fața copiilor trebuie să apari în totdeauna bine dispus, blajin, și prietenos și cu zâmbetul pe buze. „Când intri în clasă, leapădă-ți haina pământescă a grijilor lumești, întocmai cum mohamedanul își leapădă papucii la ușa geamiei: și intrând în clasă fă apostolat cașa-i șade bine unui educator”. (Maior S. Teodorăscu în cursurile dela școala (militară).

(Va urma).

ONCHIȘ LAZĂR

inv. în Cărtorial de șco.

PARTEA OFICIALĂ

Ordinele din acest Buletin, vor fi înregistrate de fiecare director, directoare, de stat și confesional, comunicate tuturor colegilor de la școala respectivă și rezolvite întocmai

REVIZORATUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI BIHOR

No. 5017/935. Toți învățătorii cari au făcut compensare cu salariul restant din 1932, să comunice aceasta de urgență Revizoratului Școlar.

No. 4945/935. On. Minister al Instrucțiunii, Casa Școlilor și al Culturii poporului cu ord. No. 15.230/935, recomandă tuturor școlilor să comande din fondurile comitetelor școlare arma „Dimtan” utilă instrucției de trageri.

No. 5036/935. D-nii directori sunt invitați a îndruma copiii orbi cari s'ar găsi în comuna d-lor, băieți în etate de la 8- -12 ani, la Așezământul pentru asistența orbilor din Cluj, Calea Regele Carol II. No. 25.

Pentru informațiuni mai detaliate să se adreseze susnumitului Institut.

No. 4848/935. În urma ordinului No 93.767/935 al On. Minister, se pune în vedere D-ilor directori, ca să dea tot concursul și să pună la dispoziția D-ilor medici de circumscripții și agenților sanitari din județ sălile de clasă ale școlilor pentru vaccinarea contra difteriei, operă extrem de importantă din punct de vedere al sănătății.

No. 5028/935. Ca urmare ordinului No. 110.320/935 al On. Minister, se pune în vedere D-ilor directori de școli, să îndemne fetele mai îndemnatece din comună,

ca să se prezinte la examenul de admitere la școala de menaj „Elena Eraclide” din București, unde este un număr însemnat de burse.

Cererile se vor adresa de dreptul suszisei direcțiuni.

No. 1968/935. Copie: Ministerul Instrucțiunii Publice Direcțiunea Inv. Primar Biroul Activ și Control No. 24.903 din 23 Februarie 1935. Domnule Revizor Școlar. D-l Marin Biciulescu, fost institutor în București, a tipărit lucrarea Desenul și modelul la copii, lucrare care cuprinde interesante pagini asupra manifestărilor vieții copilului, în ce privește dragostea acestuia pentru imagini și a înclinării lui pentru desen și prețioase îndrumări pentru aplicarea unei noi și raționale metode de predare, bazată pe cercetările moderne ale pedagogiei. Ministerul în urma avizului d-lui Inspector General Gh. N. Costescu, recomandă această lucrare învățătorilor, spre consultare, fără obligația de a fi cumpărată, ci mai mult spre a fi folosită la ședințele intime ale cercurilor culturale. Director General ss. Indiscifrabil. Șeful Serviciului ss. Indiscifrabil.

No. 4916/935. Se aduce la cunoștință că On. Minister prin Casa Școlaelor ne avizează, că mai este o cantitate restrânsă de material didactic, care urmează să se distribuie școlilor lipsite de acest material.

Pentru a putea exopera pentru școlile din județ în timp acest material ne vor înainta cu reînțoarcerea poștei un tablou al materialului didactic de care școala respectivă are mai mare nevoie.

Menținăm, că în tablou se va trece numai strictul necesar, pentru că, în impresurările date, cantitatea ce ni se va pune la dispoziție este cât se poate de redusă.

No. 3225/935. Mănăstirea Izbuc, prin adresa No. 75/935, din nou se adresează corpului didactic primar din acest județ, să jertfească cu dragoste din puținul lor pentru clopotul Sf. Mănăstiri „Izbuc” și roagă pe toți cari au primit liste de subscripție cu adresa No. 120, să binevoiască a le restitui pe adresa de mai sus.

No. 3636/935. Ocolul Silvic, cu adresa No. 1232/935 roagă pe d-nii învățători să dea tot concursul acțiunii pornite de Ministerul Agr. și Domeniilor pentru creșterea pepinierilor necesare în comună în vederea producerii puștilor necesari comunei și locuitorilor pentru împăduriri și înmulțirea pomilor fructiferi. Astfel nu vor mai fi terenuri degradate, expuse spălăturilor de apă cari nu produc nimic, iar marginile șoselelor vor fi plantate. În aceste lucrări să se servească de elevi dând în felul acesta o neprețuită contribuție la formarea unui nou conștiințe de iubire a arborilor.

No. 3638/935. Se face cunoscut direcțiunilor școlilor primare, că On. Minister cu No. 59.343/935, aprobă răspândirea tabloului simbolizând sosirea M. S. Regelui în care conceput de către d-l Ioan Hateganu directorul școlii No. 11 Galați. În format mare pentru cancelarii și școli de clasă 63x32 format mic 23x13 pentru elevi. Doritorii se vor adresa direct autorului.

No. 3639/935. Laboratorul Ercule Mehadia, Banat având în vedere imperioasa necesitate a modernizării și raționalizării învățământului primar, în special în ce privește intuiția oferă colecțiuni de minerale roci și substanțe chimice în casete foarte frumoase cu capace de sticle. Prețul este 3500 lei, de fiecare colecție. — Expediția se face prin poștă cu ramburs.

No. 3691/935. On. Minister cu ord. No. 6523/935, recomandă întregului corp didactic primar lucrarea d-lui Locot. Gănescu Gheorghe, din Ploești, strada Cantacuzino No. 91 intitulată Broșura de Propagandă pentru apărarea populației civile contra gazelor otrăvitoare. În această lucrare se dau indicații asupra apărării individuale cât și a societății în cazul unor atacuri aeriene dând instrucțiuni practice asupra tratamentului celor lezați. Bucata 25 Lei, se expediază direct de autor prin mandat postal. Plătind taxele tarifare.

No. 3940/935. On. Minister cu ord. No. 66.564/935, recomandă întreg corpului didactic primar revista „Școala și Familia de Măine” redactată de d-l Marin Biciulescu București III, strada Nicolae Bălcescu No.

2. Revista apare lunar și abonamentul costă 60 lei, anual. La cerere un număr gratuit de probă.

No. 4067/935. În baza ordinului On. Minister Nr. 57.388/935, direcțiunile școlilor primare sunt invitate a raporta, toate cazurile în cari catechizarea elevilor nu se face conform legii și regulamentului.

No. 4460/935. Ca urmare ordinului On. Minister No. 85.120/935, punem în vedere personalului didactic primar să-și întocmească fără întârziere stătele personale, cele existente să le completeze la zi anexând în copie legalizată toate actele justificative, iar direcțiunile școalelor primare să înainteze totdeauna și fără întârziere copiile proceselor verbale de inspecție fără a fi nevoiți a lua măsuri de constrângere.

No. 3975/935. Ca urmare ordinului On. Minister No. 95.227/935, se pune în vedere tutuzor învățătorilor, ca să nu lipsească dela conferințele organizate de către comisiunea județeană pentru îndrumări agricole aari se țin la sediul fiecărei preturi.

Oradea, la 15 Iulie 1935.

Revizor școlar :

A. Sorescu.

COMITETUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI BIHOR

No. 2603/935. Se pune în vedere Comitetelor școlare ord. No. de mai sus, apărut în No. 5—6 din Foaiă Școlară din 1935, pentru strictă conformare.

No. 2604/935. Se pune în vedere Comitetelor școlare ord. No. de mai sus, apărut în Foaiă Școlară No. 5—6 din 1935 pentru strictă conformare.

No. 2613/935. Se pune în vedere Comitetelor școlare rurale ordinul No. de mai sus, apărut în Foaiă Școlară No. 5—6 din 1935, pentru strictă conformare.

No. 2836/935. Ministerul Instrucțiunii cu ordinul No. 80.130 | 935 ordonă ca, cota de 14^{0/0} din ve-

nitele comunelor rurale și cota de 10% din venitele comunelor urbane, precum și cota de 1% din venitul cârciumelor să se verse în întregime prin percepții sau Ad-ția Financ. Comitetului Școlar Județean, care la rândul său va ordonanța sumele comitetelor școlare.

În acest scop v'o comunicăm în copie, deciziunea No. 12.545 | 935, precum urmează:

DECIZIUNE

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Instrucțiunii, Cultelor și Artelor,

Având în vedere art. 7, 13 și 14 din legea comitetelor școlare, art. 161 din legea învățământului primar și articolele 186, punctele 4 și 23, 214 și 217 din legea de organizare a Ministerului

Decidem:

Art. I. Cota de 14% din veniturile comunelor rurale, precum și cota din veniturile comunelor urbane pe care comunele de ambele categorii sunt datorate, în baza art. 186 din legea de organizare a acestui Minister, să o verse ca prim fond, pentru întreținerea școlilor primare din comună, se va distribui de comitetele comunelor respective -- rural sau urban școlilor în vederea întreținerii materiale a acestora.

Potrivit dispozițiilor art. 214 și 217 din aceeași lege, ajutoarele date școlilor din aceste cote nu pot fi întrebuințate pentru lei sau orice altfel de indemnizări atribuite persoanelor.

Art. II. Pentru o legală, justă și proporțională repartizare comitetele sunt obligate ca din cotele de 14% respectiv 10% să rețină în ordinea enumerării:

- a) Cota convenită comitetului școlar județean,
- b) Cotele fondului de rezervă și a celui de asigurări a Casei Școlilor,
- c) Restul se va împărți școlilor în raport cu nevoile lor.

Comitetul are dreptul și chiar obligația, ca prin delegați sau completul lui, să constate dacă nevoile semnalate de rapoartele comitetelor școlare respective, corespund realității, stabilindu-se în acest fel, după

starea generală a construcției, numărul și cubajul sălilor utilizate etc. proporția ajutorului ce trebuie dat.

Eventualele apeluri împotriva repartiției stabilite de comitetele comunale rurale se adresează comitetului județean; iar recursurile împotriva celor hotărâte în comitetele comunale urbane sau împotriva hotărârilor de apel ale comitetelor județene se vor adresa Casei Școalelor.

Art. IV. Sumele date ca ajutor, fiind potrivit disp. art. 186 al. 23 din legea de organizare a Ministerului, *bani publici*, gestiunea lor se va face „cu respectul și răspunderile, prevăzute în legea contabilității, privitoare la mânăuirea banilor statului” urmând să fie justificați cu acte și cu eventual control al lucrărilor, ce s'ar face cu ajutorul lor.

Art. V. Domnul Director General al Casei Școalelor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a dispozițiilor acestei Decizii.

Dată azi 29 Martie 1934.

Ministru Dr. Angelescu.

Tot asemenea, Vă comunicăm și ordinul dat de On. Prefectura județului Bihor tuturor prețurilor și comunelor urbane, Beiuș și Salonta, precum urmează:

*Prefectura Județului Bihor
Serviciul Financiar și de Contabilitate.*

No 6912 | 1935.

COPIE.

Obiect: Cotele cuvenite comitetelor școlare comunale se vor vărsa la Comitetul școlar județean.

Domnule Primpretor,

Potrivit ordinului cu No. 6127 din 28 Mai 1935, al Ministerului de Interne, dat în conformitate cu adresa No. 80130 | 1935, a Ministerului Instrucțiunii Publice, Vă rugăm, să binevoiți a lua cuvenitele măsuri ca toate comunele să nu mai verse nici o sumă comitetului școlar rural, ci întreaga contribuțiune de 14%, precum și cota de $\frac{1}{3}$ parte din venitul cârciumelor, sume prevăzute și aprobate în bugetul comunei

pentru școală, să le verse în întregime la percepția de Stat în favorul Comitetului școlar județean.

Recepția de vărsare, primită dela percepție va servi ca act justificativ în gestiunea comunală.

Comitetul școlar județean la rândul său va distribui sumele încasate în mod echitabil comitetelor școlare comunale.

Comunele, în bugetul cărora s'au prevăzut și lemne în natură pentru școală, acelea vor solvi lemnele în natură și pe mai departe comitetului școlar rural, din localitate, rămânând, ca numai contribuțiunile bănești, provenite din fondurile menționate mai sus și aprobate în bugete, să fie vărsate la percepție pentru comitetul școlar județean.

Vărsarea contribuțiilor la percepție în favorul comitetului școlar județean, se va face în proporția realizării veniturilor comunale până la concurența sumelor aprobate în bugete.

De executare rămâneți personal răspunzător.

Oradea, la 17 Iulie 1935.

Prefect,

ss. Dr. Băncilă.

Șeful Serviciului,

ss. Michiș Vasile.

Domniei Sale D-ului

Primprefect al plasei

La reședință.

*Prefectura Județului Bihor
Serviciul Financiar și de contabilitate.*

No. 6912 | 1935.

COPIE.

Obiect: Cotele cuvenite comitetelor școlare comunale se vor vărsa la Comitetul școlar județean.

Domnule Președinte,

Potrivit ordinului cu Nr. 6127 din 28 Mai 1935, al Ministerului de Interne, dat în conformitate cu adresa No. 80130 | 935, a Ministerului Instrucțiunii Publice, Vă rugăm, să binevoiți a dispune, că comuna urbană, condusă de D-voastră, să nu mai verse nici o sumă comitetului școlar rural din localitate, ci întreaga

contribuțiune de 14^{0/0} precum și cota de $\frac{1}{3}$ parte din venitul cârciumelor, sume prevăzute și aprobate în bugetul comunei pentru școală, să fie vărsate în întregime la Percepția de Stat în favorul Comitetului școlar județean, care la rândul său va distribui sumele încasate în mod echitabil comitetelor școlare comunale. Comuna va păstra ca act justificativ în gestiunea sa recepisa primită dela percepție. Vărsarea sumelor la percepție se va face pe măsura realizării veniturilor comunale.

Intrucât în bugetul comunci pe lângă contribuțiunea băncască s'au prevăzut pentru școală și lemne în natură, acestea se vor solvi în natură și pe mai departe comitetului școlar comunal din localitate.

De executare rămâneți personal răspunzător.

Oradea, la 17 Iulie 1935.

Prefect,
ss. Dr. Bâncilă.

Șeful Serviciului,
ss. Michiș Vasile.

Domniei Sale D-ului

Președinte al Comisiunii Interimare

Beiuș — Salonta.

În urma dispozițiilor de mai sus, se pune în vedere tuturilor comitetelor școlare, ca pe viitor, începând cu data de 1 Aug. a. c. nu vor putea să ridice direct dela primării nici un fel de sumă din cele ce se vor apropa pentru susținerea școlilor.

Sumele pentru susținerea școlilor, vor fi vărsate de primării direct Comitetului școlar județean, care va ordonața comitetelor școlare pe măsură ce vor vărsa primăriile.

Sumele ordonantate de Comitetul școlar județean comitetelor școlare, se vor ridica de ele dela percepțiile rurale sau Ad-ția Financiară.

Pentru a avea o evidență precisă despre încasările făcute până în prezent din bugetul anului 1935 | 36, Comitetele ne vor raporta precis totalul sumei ce au încasat din bugetul acestui an.

No. 2977/935. Se face cunoscut tuturilor școalelor primare de Stat din județ, că s'a revenit asupra ordinului prin care s'a interzis școalelor de a putea expe-

dia corespondența scutită de porto, astfel rămâne ca și în viitor, școalele să poată expedia corespondența scutită de porto și cu respectarea dispozițiilor ordinului circular No. 2616/935, publicat în Foiaia Școlară No. 5—6 din 1935.

No. 3013/935. Din nou se pune în vedere d-ilor secretari ai comitetelor școlare, să nu ne mai înainteze gestiunile pe anul financiar 1934/35, până ce nu le vom trimite modelul de gestiune pentru a se conforma în tocmăi.

No. 3014/935. Cu ordinul circular No. 6963/935, al Serviciului Local de Învățământ Oradea, s'a pus în vedere tuturor școlilor ca să întocmească inventarul și să-l înainteze până la 25 Iulie a. c.

Cu referire la întocmirea acestui inventar, s'a intervenit din partea noastră și a Rev. școlar la Serv. Local de Învăț. Oradea să se dea amânare pentru facerea inventarului până la 1 Noembrie a. c. S'a cerut această amânare, deoarece On. Minister s'a trimis imprimatele necesare.

Pentru a avea un inventar real, în care să fie arătată toată averea și starea reală a școlii, conform celor relatate în conferințele ținute pe centre de plăși, s'a cerut ca aceste modele de inventare să fie completate cu unele date cerute de noi și îndată ce se va primi această aprobare din partea On. Minister al Instrucțiuni, vom tipări registrele necesare pe cari vi le vom trimite pentru completare.

No. 3015/935. În urma adresei No. 738/935 a Direcțiunii Școlii normale de fete din Oradea, Vă comunicăm în copie anunțul numitei școli precum urmează :

ANUNȚ ȘCOLAR.

La Școala Normală de fete din Oradea înscrierile se fac începând din 5 Iulie până la 1 Septembrie. Cererile timbrate se vor adresa Direcțiunii școlii însoțite de următoarele acte :

Pentru cl. I :

1. Extras de naștere.
2. Certificat școlar din ultima clasă primară pe care a urmat-o candidata.
3. Act de revaccinare.

La cerere se trimite inventarul lucrurilor pe care eleva e obligată să și le aducă pentru internat. Taxa școlară, cuprinzând totul este 7500 lei anual, plătită în 3 rate. Funcționarii o pot plăti în rate lunare.

Examenul de admitere în cl. I începe la 10 Sept. a. c. orele 8 dim. Candidatele vor fi supuse unei vizite medicale, apoi vor da examen scris la l. română și aritmetică, examen oral la l. română, aritmetică, geografie și istorie (materia cl. IV primară).

Uniforma se va confecționa după modelul dat de cancelarie.

Candidatele trebuie să aibă 12 ani împliniți, dispense de 6 luni în minus sau plus se dau de direcția școlii, dispense mai mari de către Onor. Inspectoratul Școlar Oradea.

Candidatele reușite la acest examen cu media peste 7 dacă vor putea face dovada că părinții lor sunt lipsiți de mijloace pot obține bursă sau semibursă.

În clasele II, III, IV, VI, VII, VIII încă sunt locuri vacante. Cererile de transferare se adresează tot Direcțiunii școlii până la 15 August cel mai târziu.

În clasele II—IV pot fi primite și elevetele dela gimnaziu sau liceu, dacă au media anuală 7 (cu aprobarea Ministerului și cu medii mai mici).

Aceste vor da un examen de admitere între 1—10 Septembrie din toate obiectele ultimei clase de gimnaziu. Reușind la examen promovează în clasa următoare.

La cancelaria școlii se pot lua informațiuni în tot timpul vacanței.

Direcțiunea.

Oradea, la 25 Iulie 1935.

Președinte :
I. Manșra,

Rev. Școlar :
A. Sorescu.